

Raad 15 oktober 2024

**Derde Tussenrapportage 2024
(3^e Turap 2024)**

(15 oktober 2024 Raadsbehandeling)

Inhoudsopgave

1. ALGEMEEN	3
2. FINANCIËLE FOTO (SAMENVATTING EN CONCLUSIES).....	3
3. RESULTAATGEBIEDEN.....	4
Programma 0 Bestuur en ondersteuning.....	4
Programma 1 Veiligheid.....	5
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat.....	6
Programma 3 Economie	7
Programma 4 Onderwijs.....	7
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie.....	7
Programma 6 Sociaal domein	8
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	12
Programma 8 Volkshuisvesting RO en SV	13
FINANCIËLE KENGETALLEN.....	14
BIJLAGE A: EFFECTEN 3E TURAP 2024	16
BIJLAGE B: VERLOOP BUDGETTAIRE RUIMTE.....	17

Ter inzage: Formele begrotingswijzigingen met alle mutaties

1. Algemeen

Deze Turap is de derde tussenrapportage van 2024. In deze Turap zijn, waar nodig, de budgetten van 2024 en volgende jaren beoordeeld aan de hand van de vastgestelde begroting 2024.

De bestuurlijke (tussen)rapportage (Turap) is het instrument om:

- **Tussentijds te rapporteren over de geconstateerde afwijkingen** op de programmabegroting (beheertechnische en planningstechnische aanpassingen) en de eventuele financiële consequenties daarvan (begrotingswijziging).
- **Om uw raad "periodiek" te informeren** over de financiële stand van zaken over het huidige (2024) boekingsjaar.

2. Financiële foto (samenvatting en conclusies)

Deze 3^e Turap 2024 laat een negatieve financiële bijstelling zien ad. € 365.000 (bijlage A) voor het jaar 2024.

Na verwerking van deze 3^e Turap 2024 sluit het financiële beeld van de gemeente Waalre met een **negatief saldo** ad. € 366.000 voor 2024.

Onderstaand overzicht geeft een financieel inzicht van het geprognosticeerde resultaat voor het jaar 2024 en verder. Een tussentijds beeld waarbij op de verschillende budgetten nog ontwikkelingen plaats gaan vinden.

Het meerjarenbeeld 2025-2027 wordt in deze 3^e Turap 2024 niet aan u gepresenteerd. De programmabegroting 2025-2028 wordt volgens planning eind september aan u toegezonden en is leidend voor de meerjarencijfers.

Financiële uitkomst na verwerking 3e Turap 2024	2024
<i>Bedragen * € 1.000 (V=voordeel, N=nadeel)</i>	
Saldo begroting:	
Primaire begroting 2024	1 V
4e Turap 2023 (2e wijziging 2024)	-283 N
Onvoorzien lasten structureel 2024 - 2026	100 V
Eenmalig onvoorzien 2024	115 V
Totaal besteedbaar	-67 N
Mutaties ten laste van onvoorzien 2024	
1e turap 2024	-237 N
2e turap 2024	303 V
3e turap 2024	-365 N
Totaal mutaties onvoorzien	-299 N
Resultaat na verwerking 3e turap 2024	-366 N

3. Resultaatgebieden

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

0.1 Verhuiskostenvergoeding burgemeester

Volgens het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers artikel 3.2.7 en 3.2 heeft de burgemeester recht op een verhuiskostenvergoeding. De verhuiskostenvergoeding bestaat uit:

- a. De vergoeding van transportkosten van de inboedel van € 6.438;
- b. Een vergoeding van andere directe uit de verhuizing voortvloeiende kosten ter hoogte van het maximumbedrag dat onbelast voor een verhuizing kan worden vergoed. Het maximumbedrag is € 7.750. Het overleggen van facturen of declaraties is niet nodig.

Daarnaast zijn er nog uitgaven geweest naar aanleiding van het raadsbesluit van 16 april 2024 dat door uw raad is genomen.

Grondslag: Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers artikel 3.2.7 en 3.2 en raadsbesluit 16 april 2024

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 85.188 (incidenteel nadeel)

04. Medewerker in de WIA (Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen)

Wanneer een medewerker twee jaar salaris heeft ontvangen wegens ziekte komt deze medewerker in de WIA. De gemeente betaalt deze uitkering aan de medewerker. Omdat we hiervoor zijn verzekerd kunnen wij deze uitkering declareren. Wij moeten wel de uitgaven en inkomsten in onze begroting opnemen.

Grondslag: Wet WIA

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 55.000 incidenteel nadeel en € 55.000 incidenteel voordeel; per saldo budgettair neutraal.

04. RVU uitkering voormalig medewerker

Bij de jaarrekening 2023 is er een voorziening gevormd voor een medewerker die per 1 juni 2024 gebruik maakt van de RVU (regeling vervroegd uittreden). De kosten die ten laste van deze voorziening moeten komen zijn nog niet begroot. Deze kosten bestaan uit de resterende maanden voor ingangsdatum pensioen, zijnde zeven maanden met een totaalbedrag van € 15.274 en komen ten laste van de bij de jaarrekening gevormde voorziening. Omdat de kosten ten laste van de gevormde voorziening komen heeft dit geen consequenties voor het begrotingsaldo.

Grondslag: Regeling voor vervroegde uittreding (RVU) en Nota reserves en voorzieningen

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 15.274 incidenteel nadeel en € 15.274 incidenteel voordeel; per saldo budgettair neutraal.

0.4 Onderhouds- en servicekosten doorbelasten aan huurder Het Huis van Waalre

In de 2^e Turap en de Kadernota 2025 is voorgesteld de onderhouds- en servicekosten aan de huurder van het Huis van Waalre, de Stichting Het Huis van Waalre, realistischer door te belasten. Tot op heden gebeurde dit door omstandigheden (opstart, corona) slechts beperkt. Een bedrag van € 40.000 is daarvoor opgenomen. Het college heeft tijdens de behandeling van de Kadernota 2025 toegezegd dat met het bestuur van de Stichting nadere afspraken gemaakt hierover zullen worden gemaakt. Gekeken wordt hoe de exploitatie van Het Huis van Waalre kan bijdragen aan de financiële situatie van Waalre. Het bedrag van € 40.000 is inmiddels voor 2024 niet haalbaar gebleken. We houden hierbij in het oog dat de maatschappelijke doelstellingen van de Stichting niet in gevaar komen. Dit betekent dat het in de 2e Turap 2024 en de Kadernota genoemde bedrag bijgesteld zal worden. Het streven was dit in de 3^e Turap 2024 te doen. De definitieve afspraken zullen nog gemaakt moeten worden en dus zal het genoemde bedrag worden bijgesteld in de 4^e Turap 2024”

0.7 Algemene uitkering gemeentefonds

Gemeenten ontvangen in principe op drie tijdstippen in het jaar informatie over de gemeentefondsuitkeringen: in mei op basis van de Voorjaarsnota, in september op basis van de Miljoenennota en in december, ter afronding van het lopende jaar, op basis van de Najaarsnota. Voor de jaren 2025 e.v. worden de bedragen verwerkt in de begroting 2025. Deze mutatie gaat over de aanpassingen voor de begroting 2024.

Gevolgen meicirculaire 2024 Gemeentefonds	2024
Voordeel meicirculaire 2024 t.o.v. septembercirculaire 2023	389.715
Gemeentefonds verrekening 2022 in juli 2024	696
Gemeentefonds verrekening 2023 in juli 2024	-/- 46.204
taakmutaties:	
Taakmutatie WSW: extra kosten opnemen	-/-147.467
Blijft te besteden	196.740

Grondslag: Het is een wettelijke oplegging om de juiste bedragen uit de circulaires in de begroting op te nemen

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 196.740 incidenteel voordeel

Programma 1 Veiligheid

N.v.t.

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

2.1 Subsidie impulsregeling klimaatadaptatie centrum Aalst

Als gevolg van de niet begrote maar wel ontvangen subsidie impulsregeling klimaatadaptatie centrum Aalst kan de bijdrage uit het programma Water, Riolering en klimaat met 135.486 omlaag. De lagere kapitaallasten worden verrekend met de voorziening riolering.

Grondslag: Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 135.486 incidenteel voordeel en € 135.486 incidenteel nadeel, per saldo neutraal

2.1 Krediet Traverse Noord en Heikantstraat

Bij de vaststelling van het krediet voor de realisatie van de Traverse Noord en de Heikantstraat op 18 juni is respectievelijk een krediet beschikbaar gesteld van € 4.810.000 en € 3.915.000.

Het krediet voor de Heikantstraat was oorspronkelijk € 3.830.000 en is door de raad verhoogd met € 85.000 om extra groen te realiseren. Omdat dit raadsbesluit niet volledig was, is hierbij geen specifieke dekking aangegeven.

Het oorspronkelijk aangeleverde krediet van € 3.830.000 zal derhalve worden opgevoerd. De vergroeningsopgave wordt uitgevoerd conform de wens van de raad hoewel daarvoor geen dekking aanwezig is.

Grondslag: raadsbesluit 18 juni 2024

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 8.725.000 incidenteel nadeel en € 8.725.000 incidenteel voordeel, per saldo neutraal
 1. Beschikbaar stellen krediet van 4.810.000 voor de Traverse Noord.
 2. Beschikbaar stellen krediet van 3.915.000 voor de Heikantstraat.
 3. De lasten worden gedekt uit bestaande kredieten in het WBP

2.1 Herstel doseerlicht Burgemeester Mollaan

Het doseerlicht op de Burgemeester Mollaan is door mieren beschadigd. De kosten voor de reparatie van dit doseerlicht zijn niet voorzien in de huidige begroting.

Grondslag: Noodzakelijke herstelwerkzaamheden

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 10.000 incidenteel nadeel

2.1 Gemeentelijk verkeers- en vervoersplan (GVVP)

Voor de realisatie van het mobiliteitsplan is het laatste deel van de factuur binnengekomen. Voor de betaling van dit laatste deel is er in de begroting van dit jaar geen budget voorzien.

Grondslag: collegebesluit 28 februari 2023 – opdracht opstellen Mobiliteitsplan advies

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 15.000 incidenteel nadeel

2.1 Reconstructie Bannenberglaan

Voor het groenontwerp en de uitvoeringsbegeleiding van de reconstructie van de Bannenberglaan is in 2023 gebruik gemaakt van externe inhuur. In 2024 is een aantal facturen ingediend over werkzaamheden uitgevoerd in 2023.

De hiermee gepaarde afschrijvingslasten kunnen worden gedekt uit de in de 2de turap 2024 ontvangen subsidie van de provincie.

Grondslag: Besluit 20 september 2022 reconstructie Bannenberglaan

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 14.000 incidenteel nadeel en € 14.000 incidenteel voordeel; per saldo budgettair neutraal.

Programma 3 Economie

N.v.t.

Programma 4 Onderwijs

N.v.t.

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

5.2 Energiecontract Sporthal Hoeveland

Op 29 november 2022 heeft het college besloten Sporthal Hoeveland aan te laten sluiten op het gemeentelijke energiecontract. Met ingang van Q2 2024 is Sporthal Hoeveland/Indoor Soccer Waalre uit het gemeentelijk energiecontract gestapt en hebben ze zelf de gas- en elektravoorziening geregeld bij een andere leverancier. Dat betekent dat ze niet meer meeliften op het energiecontract van de gemeente.

De energiekosten en de doorfacturering worden in 2024 verlaagd met € 23.000.

Vanaf 2025 wordt het volledige bedrag € 30.000 verlaagd; dit wordt meegenomen bij het opstellen van de begroting 2025

Grondslag: beëindiging energiecontract via de gemeente.

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequenties ad. € 23.000 in 2024 en vanaf 2025 € 30.000 structureel voordeel en € 23.000 in 2024 en vanaf 2025 € 30.000 structureel nadeel; per saldo budgettair neutraal

Programma 6 Sociaal domein

6.1 Voortzetting Pilot Jongeren centrum

Voortvloeiend uit de motie Jeugdthunk van november 2021 is sinds oktober 2023 de pilot jongeren centrum gestart in de ontmoetingsruimte van sporthal de Pracht. Uit de tussentijdse evaluatie is de pilot inhoudelijk succesvol te noemen. De raad van Waalre heeft ingestemd met een voortzetting van de pilot jongeren centrum voor de duur van een jaar (oktober 2024-september 2025).

Het budget van € 27.100 wordt in 2024 opgehoogd naar € 30.500.

Vanaf 2025 wordt het budget structureel opgehoogd naar € 34.500. Dit wordt meegenomen bij het opstellen van de begroting 2025.

Grondslag: Raadsbesluit 'Voorstel tot het afwegen van voortzetting van het jongeren centrum' van 2 juli 2024.

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 3.400 (incidenteel nadeel)

6.1 Vaststelling subsidie 2023 Stichting de Pracht

Op 10 en 21 juni 2024 sprak het bestuur van De Pracht met de gemeente over de subsidie 2023 voor de algemene activiteiten van De Pracht. Volgens afspraak zou De Pracht het teveel aan subsidie in 2022 besteden aan toegenomen energiekosten € 11.292 en loonkosten € 15.685. De Pracht heeft deze bedragen in overleg met de gemeente opgenomen bij de bestemmingsreserves 2023, maar gaf het niet uit in het jaar 2023. De Pracht heeft bij de vaststellingsbeschikking subsidie 2023 € 26.977 terugbetaald. Met een vaststellingsbeschikking subsidie kunnen we het teveel aan subsidie verrekenen.

Grondslag: 'Adviesnota prestatiesubsidie De Pracht 2020 t/m 2023', besluit van 17 december 2019.

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 27.000 (incidenteel voordeel)

6.1 Neffe 't veld

In de eerste helft van 2024 heeft een aantal vaste deelnemers van Neffe de Kerk & Neffe 't Veld wegens persoonlijke omstandigheden moeten stoppen. De instroom van nieuwe deelnemers blijft achter bij de verwachting.

De eigen bijdragen € 10.000 van de deelnemers wordt naar beneden bijgesteld naar € 6.000. Deze bijstelling wordt structureel meegenomen bij het opstellen van de begroting 2025.

Grondslag: Programmabegroting 2024 waarin betreffende budget is opgenomen

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 4.000 (structureel nadeel)

6.1 Seniorenraad Waalre

De adviesrol in het sociaal domein is belegd bij de Adviesraad Sociaal Domein Waalre en niet langer ook bij de Stichting Seniorenraad Waalre. Het convenant met de seniorenraad is beëindigd en de vaste onkostenvergoeding is gestopt. Inmiddels heeft de Stichting Seniorenraad Waalre besloten om zichzelf op te heffen.

Het budget van de seniorenraad € 3.500 wordt volledig afgeraamd.

Deze bijstelling wordt structureel meegenomen bij het opstellen van de begroting 2025.

Grondslag: Programmabegroting 2024 waarin betreffende budget is opgenomen

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 3.500 (structureel voordeel)

6.2 Tweede begrotingswijziging PlusTeam

De gemeenteraad van Waalre is op voorstel van het Algemeen Bestuur van het PlusTeam akkoord gegaan met een tweede begrotingswijziging 2024 PlusTeam. Deze tweede begrotingswijziging heeft betrekking op drie aspecten. Ten eerste is er voor het personeel van het PlusTeam per 7 juli 2023 een nieuwe CAO afgesloten, gepaard gaande met een met een structurele salarisverhoging van in totaal 13%. Bij het opstellen van de meerjarenbegroting 2024-2027 was de verhoging van de loonkosten nog niet bekend. Daarnaast is er in 2024 sprake van dubbele salarislasteren ten gevolge van extra inhuur op managementniveau. Als laatste wordt het budget voor doorontwikkeling bijgesteld, vanwege het negatieve jaarresultaat over 2023.

Het budget van € 761.462 voor 2024 wordt opgehoogd naar € 836.151

Grondslag: Raadsbesluit 'Tweede begrotingswijziging Gemeenschappelijke Regeling PlusTeam 2024' van 18 juni 2024.

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 74.689 (incidenteel nadeel)

6.2 Medische adviezen

Uit de financiële gegevens blijkt dat we vanaf 2022 minder geld besteed hebben aan sociaal medische adviezen (SMA) dan begroot. Bij navraag blijkt dat dit te verklaren is doordat er minder gebruik is gemaakt van SMA bij (grote) woningaanpassingen. Het budget wordt om deze reden bijgesteld naar een bedrag dat aansluit bij de werkelijke uitgaven.

Het budget € 30.000 wordt bijgesteld naar € 16.000. Deze bijstelling wordt structureel meegenomen bij het opstellen van de begroting 2025.

Grondslag: Programmabegroting 2024 waarin betreffende budget is opgenomen

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 14.000(structureel voordeel)

6.2 Sociaal raadsliedenwerk

In 2023 zijn we op 1 maart gestart met sociaal raadsliedenwerk in de gemeente Waalre. De factuur over het eerste jaar is in rekening gebracht voor de periode maart 2023 t/m maart 2024. Voor 2024 zal de dienstverlening in rekening worden gebracht voor de periode maart 2024 t/m december 2024. Hierdoor wordt het budget in 2024 niet volledig benut. In 2025 volgt weer een volledige factuur voor de periode januari t/m december 2024.

Het budget € 30.000 wordt incidenteel bijgesteld naar € 24.000.

Grondslag: Programmabegroting 2024 waarin betreffende budget is opgenomen

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 6.000 (incidenteel voordeel)

6.2 Fraudeonderzoeken

De afgelopen jaren is geen gebruik gemaakt van dit budget, omdat we momenteel reactief werken en er geen signalen van mogelijke fraude waren. Daarom is besloten om dit budget te laten vervallen en bij incidentele gevallen van fraudeonderzoeken een voorstel voor te leggen aan college met het verzoek om een passend budget. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan onderzoek naar onrechtmatig gebruik van pgb-gelden, niet uitgevoerde begeleidingsafspraken die wel gedeclareerd worden etc.

Het budget € 12.000 kan vervallen. Dit wordt structureel verwerkt in de begroting 2025.

Grondslag: Programmabegroting 2024 waarin betreffende budget is opgenomen

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 12.000(structureel voordeel)

6.3 Opvang Oekraïners

In de panden op de Dijkstraat, Gestelsestraat en Laarstraat zijn Oekraïners gevestigd. De onderhoudskosten voor deze panden kunnen op dit moment gedekt worden via de specifieke uitkering van het Rijk voor de opvang van Oekraïners en daarmee kunnen de jaarlijks geraamde kosten voor deze panden komen te vervallen.

Gemeenten ontvangen een specifieke uitkering van het Rijk voor de opvang van Oekraïners. De raming uitgaven 2024 voor de opvang van de Oekraïners zijn lager dan de verwachte specifieke uitkering van het Rijk, waardoor we een voordeel verwachten van afgerond € 625.000.

Grondslag: Specifieke uitkering van het Rijk

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 850.234 incidenteel voordeel en € 225.300 incidenteel nadeel; per saldo € 624.934

6.71a Huishoudelijke hulp

De uitgangspunten van het aangevuld normenkader HHM 2022 vormen de leidraad van ons nieuwe beleid voor de inzet van huishoudelijke hulp. Het normenkader 2016 dat onze leidraad was, is herijkt. Dit heeft geleid tot het aangevuld normenkader 2022 waardoor ook ons beleidskader herzien dient te worden.

We gaan zoveel mogelijk indicaties waar mogelijk terugbrengen naar 125 minuten door een nieuwe beschikking af te geven. Hierbij is het nieuwe normenkader leidend. Afwijken van het normenkader gebeurt enkel wanneer de individuele situatie van onze inwoners dit vraagt. Door alle indicaties te heronderzoeken, ontstaat mogelijk ook meer ruimte voor inwoners die nog wachten op ondersteuning. Bij een herindicatie geldt het overgangsrecht. Dit betekent dat de ingangsdatum van een herindicatie drie maanden na beschikking van kracht is.

De huidige overeenkomst voor Wmo hulp bij het huishouden eindigt op 31 december 2024, waardoor een nieuwe aanbesteding noodzakelijk is om hulp bij het huishouden aan te blijven bieden. Gelet op de opdrachtwaarde is een Europese aanbestedingsprocedure verplicht. Voor de nieuwe aanbesteding is een uitgebreide inkoopstrategie opgesteld. De aanbestedingsprocedure start op 26 augustus 2024 met de publicatie van de inkoopdocumenten via het digitale platform van Bizob. De procedure voorziet in enkele wettelijke verplichte stappen en minimale termijnen. In oktober verwachten we het gunningsbesluit te kunnen nemen. De nieuwe overeenkomst treedt in dit tijdpad met ingang van 1 januari 2025 in werking.

Er zijn minder cliënten dan vorig jaar en de gemiddelde kosten per client zijn ook lager dan vorig jaar. De begroting 2024 is opgesteld vorig jaar, daar is uitgegaan van een gelijkblijvend aantal cliënten. De prognose uitgaven 2024 komt uit op € 1.680.000. Het budget € 1.790.000 kan naar beneden worden bijgesteld met € 110.000.

In 2025 wordt het tarief geïndexeerd. Daarnaast heeft de Taskforce Sociaal domein besparende maatregelen uitgewerkt waardoor het budget vanaf 2025 naar beneden kan worden bijgesteld. De doorrekening van de indexering in 2025 en de besparende maatregelen worden meegenomen bij het opstellen van de begroting 2025.

Grondslag: Programmabegroting 2024 waarin betreffende budget is opgenomen

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. €110.000 (incidenteel voordeel)

6.72 t/m 6.74 Jeugdhulp

In de jaren 2021 tot en met 2024 zien we de jaarlijkse uitgaven voor jeugdhulp fors stijgen van drie miljoen in 2021 naar bijna vier miljoen in 2024. In 2021 en 2022 leek nog sprake van een tijdelijke piek in kosten en gebruik van jeugdhulp vanwege de coronapandemie, echter in 2023 werd zichtbaar dat uitgaven niet daalden ten opzichte van 2021 en 2022, maar juist stegen. Er is daarom in 2023 een structurele ophoging geweest van het jeugdhulpbudget van € 300.000, daarnaast heeft er een incidentele ophoging plaatsgevonden van € 300.000. De incidentele ophoging werd gedaan vanwege een aantal dure casussen, waarbij de verwachting was dat de hoge uitgaven in deze casussen incidenteel zouden zijn.

We zien in 2024 een beeld waarbij de kosten voor jeugdhulp verder stijgen; dit sluit aan bij de landelijke tendens waarbij gemeenten grote moeite hebben om de hoge uitgaven binnen het sociaal domein (naast jeugdhulp ook Wmo) te kunnen beteugelen. Met de Taskforce Sociaal Domein werken we in Waalre aan maatregelen om de oplopende kosten voor jeugdhulp in lijn met de begroting te brengen, echter zien we dat de kosten ten opzichte van voorgaande jaren nog verder oplopen; de prognose 2024 gaat uit van

€ 3.960.000.

In de afgelopen jaren is zichtbaar dat de bedragen die in de begroting opgenomen zijn, niet aansluiten bij de steeds verder oplopende kosten voor jeugdhulp, waardoor er tekorten ontstaan. In de Gemeente Waalre is het aandeel in de gemeentelijke begroting van Jeugd en Wmo in totaal 15%. Landelijk is dit gemiddeld 19,7 %.

Op basis van dit beeld wordt vanuit Financiën geadviseerd om structureel budget op te nemen, dat meer aansluit bij de daadwerkelijke uitgaven, gebaseerd op de huidige prognose van € 3.960.000 in 2024. Dit betekent een ophoging van het budget van € 2.790.000 met structureel € 1.170.000.

Vanaf 2026 is er een korting opgenomen in het Gemeentefonds van € 260.000, dit vanwege de Hervormingsagenda Jeugd. Deze korting wordt in mindering gebracht op het structureel op te hogen budget, waarmee het budget jeugdhulp vanaf 2026 € 3.700.000 zal zijn.

Met het bijstellen van het jeugdhulpbudget, inclusief de korting vanwege de Hervormingsagenda Jeugd en de maatregelen vanuit de Taskforce Sociaal Domein, is het doel om bij de kosten voor jeugdhulp een afvlakking te creëren in de almaar stijgende lijn van de uitgaven.

Deze bijstelling wordt structureel meegenomen bij het opstellen van de begroting 2025.

Grondslag: Programmabegroting 2024 waarin betreffende budget is opgenomen

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 1.170.000 (structureel nadeel)

6.81 Vrijval restant regionale middelen voor preventie dakloosheid

We hebben middelen retour ontvangen van de gemeente Eindhoven t.b.v. de maatschappelijke opvang. Door het college is besloten dat we bijdragen in de kosten van het actieplan ad € 2.893. Deze worden gedekt uit het budget dat resteert uit de Regionale aanpak preventie van dakloosheid.

De ontvangst € 5.000 van deze vrijgevallen middelen en de uitgaven afgerond € 3.000 worden incidenteel in de begroting 2024 opgenomen.

Grondslag: Collegeadvies: 16 april 2024.

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 2.000 (incidenteel voordeel)

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

7.1 SPUK Breed 2023-2026; restant middelen 2023 naar 2024

De Brede SPUK-regeling is voor alle gemeenten beschikbaar gesteld om diverse afspraken uit te kunnen voeren. Deze afspraken zijn vastgelegd in het Hoofdlijnen Sportakkoord II, het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Preventieakkoord. Beoogd resultaat:

- Terugdringen gezondheidsachterstanden
- Een gezonde fysieke leefomgeving die uitnodigt tot bewegen en ontmoeten
- Het versterken van (de verbinding met) de sociale basis
- Een gezonde leefstijl
- Versterking van de mentale weerbaarheid en mentale gezondheid
- Vitaal ouder worden

- Domein overstijgende inzet vanuit een regionale preventie infrastructuur

In 2023 is € 41.194 van de Brede SPUK-regeling niet besteed. Dit restant is bij de jaarrekening 2023 overgeheveld naar 2024 en wordt toegevoegd aan de middelen van 2024.

Grondslag: Specifieke uitkering van het Rijk

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequenties ad. € 41.194 incidenteel voordeel en € 41.194 incidenteel nadeel; per saldo budgettair neutraal

7.4 Indexatie regeling CDOKE

In de regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE) hebben wij voor de jaren 2023, 2024 en 2025 een specifieke uitkering ontvangen voor capaciteit (bemensing) voor de uitvoering van klimaat- en energiebeleid. Wij hebben nu een gewijzigde beschikking ontvangen, waarin voor de jaren 2024 en 2025 een inflatiecorrectie van € 45.165,46 uitgekeerd wordt.

Grondslag: Herziene beschikking Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (F28)

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequenties ad. € 45.165 incidenteel voordeel en € 45.165 incidenteel nadeel; per saldo budgettair neutraal

Programma 8 Volkshuisvesting RO en SV

8.1 Subsidie Natuurgebied Klotputten

Onlangs heeft het Groen Ontwikkelfonds een subsidievaststellingsbesluit genomen over het project "Natuurinrichting Klotputten". De gemeente Waalre is penvoerder/beheerder van deze subsidie en onze partner gaat in het gebied Klotputten in Eindhoven landbouwpercelen omvormen naar natuur. De subsidie is door de Gemeente Waalre reeds ontvangen en wordt doorgezet naar onze partner in deze ontwikkeling.

Grondslag: Artikel 1.24 Subsidieregeling realisering Natuurnetwerk Noord-Brabant

Consequentie:

- Beheerstechnische afwijking met financiële consequentie ad. € 32.255 incidenteel voordeel en € 32.255 incidenteel nadeel, per saldo budgettair neutraal

Financiële kengetallen

In de Kaderbrief 2023 is met u afgesproken dat we u in de tussentijdse rapportages op de hoogte houden van de voortgang op een drietal kengetallen, namelijk de solvabiliteitsratio, structurele exploitatieruimte en hoogte vrije reserves t.o.v. totaal gecalculeerde risico's. Hieronder geven wij u dit inzicht met een kleine toelichting per kengetal.

Solvabiliteitsratio

Tijdens de bespreking van de Kaderbrief 2023 heeft u aangegeven dat de solvabiliteitsratio minimaal 20% moet bedragen.

Het kengetal solvabiliteitsratio brengt de solvabiliteit van een gemeente goed in beeld. De uitkomst ervan wordt berekend door de omvang van het eigen vermogen uit te drukken als een procentueel aandeel van het balanstotaal. De uitkomst van het kengetal geeft daarmee aan welk deel van het gemeentebezit is afbetaald, doordat er geen schuld op rust. Gemeenten hebben voor het opvangen van tegenvallers op de exploitatie, die leiden tot negatieve exploitatieresultaten, een vermogensbuffer nodig om deze op te vangen. Dit opvangen van tegenvallers vindt dus plaats door het bezit zwaarder met schuld te belasten. De maat voor een voldoende solvabiliteit is daarom solvabiliteitsratio groter dan 20%. Bij een lager eigen vermogen is de vermogensbuffer van een gemeente erg klein. Bij een negatief percentage als uitkomst zijn de schulden van de gemeente zelfs hoger dan de waarde van de bezittingen en staat het gemeentebezit onder water. Dit mag niet van het provinciaal toezicht.

Bron: VNG

Door het toevoegen van het definitieve jaarrekeningresultaat 2023 en het negatieve saldo van deze 3^e Turap blijft de solvabiliteitsratio met lichte verbetering onder de 20%.

Eigen vermogen			
wat	waaruit	mutatie	bedrag
eigen vermogen per 01-01-2024 (reserves)	Jaarstukken 2023		11.693.481
onttrekking reserves doorschuiven naar 2024	Jaarstukken 2023	501.000	
posten onvoorzien	begroting 2024	215.000	
saldo begroting boekje	begrotingsboekje	1.000	
4e turap 2023	2e wijziging 2024	-283.000	
Jaarrekeningresultaat 2023	Jaarstukken 2023	410.000	
saldo	1e turap 2024	-237.000	
saldo	2e turap 2024	303.000	
saldo	3e turap 2024	-365.000	
			545.000
Eigen vermogen na 3e turap 2024			12.238.481

Balanstotaal passiva			
wat	waaruit	mutatie	bedrag
totaal generaal passiva per 01-01-2024	Jaarstukken 2023		64.514.710
Posten onvoorzien	begroting 2024	215.000	
saldo begroting boekje	begrotingsboekje 2024	1.000	
4e turap 2023	2e wijziging 2024	-283.000	
Jaarrekeningresultaat 2023	Jaarstukken 2023	410.000	
saldo	1e turap 2024	-237.000	
saldo	2e turap 2024	303.000	
saldo	3e turap 2024	-365.000	
			44.000
Balanstotaal passiva na 3e turap 2024			64.558.710

Berekening solvabiliteitsratio	
solvabiliteitsratio begroting per 01-01-2024	18,20%
solvabiliteitsratio na 1e turap 2024	16,01%
solvabiliteitsratio na 2e turap 2024	18,46%
solvabiliteitsratio na 3e turap 2024	18,96%

Structurele exploitatieruimte

Het kengetal structurele exploitatieruimte geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte binnen de begroting is en of de gemeente in staat is structurele financiële tegenvallers op te vangen. Een percentage van 0% betekent dat de structurele baten exact toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Tijdens de bespreking van de Kaderbrief 2023 heeft uw raad aangegeven dat de structurele exploitatieruimte minimaal 0% moet bedragen.

In deze 3^e turap van 2024 zijn geen structurele voor- en nadelen opgenomen. Hierdoor wijzigt het kengetal structurele exploitatieruimte t.o.v. de begroting 2024 niet. In de begroting 2025-2028 volgt een nieuw overzicht van de structurele exploitatieruimte.

Hoogte vrije reserves ten opzichte van de totaal gecalculeerde risico's

Tijdens de bespreking van de Kaderbrief 2023 heeft uw raad afgesproken dat Waalre streeft naar een financiële buffer van 110% van de totaal berekende risico's. Hierdoor is Waalre beter in staat om risico's op te kunnen vangen.

Dit kengetal wordt berekend door de hoogte van de algemene reserve vrij besteedbaar en de algemene buffer reserve samen te nemen en af te zetten tegen het totaal van de gecalculeerde risico's. De risico's worden 2x per jaar opnieuw onder de loep genomen, namelijk bij het opstellen van de begroting en bij het opstellen van de jaarstukken. In deze turap is dan nog ook uitgegaan van de laatst bekende stand uit de jaarstukken 2023.

Het doel van een financiële buffer van 110% is nu na de verwerking van deze 3^e Turap 2024 ruim gehaald. Het kengetal is verslechterd door het negatieve saldo van deze 3^e turap 2024. Aandacht voor het verbeteren/verhogen van de reserves blijft nodig in het kader van het structureel verbeteren van de solvabiliteitsratio.

Hoogte vrije reserves		
wat	waaruit	bedrag
vrije reserves	Jaarstukken 2023	6.126.000
posten onvoorzien	begroting 2024	215.000
saldo begroting boekje	begrotingsboekje	1.000
4e turap 2023	2e wijziging 2024	-283.000
Jaarrekeningresultaat 2023	Jaarstukken 2023	410.000
saldo	1e turap 2024	-237.000
saldo	2e turap 2024	303.000
saldo	3e turap 2024	-365.000
Vrije reserves		6.170.000

Berekening ratio reserves / risico's				
	begroting 2024	na 1e turap	na 2e turap	na 3e turap
vrije reserves	5.231.370	3.697.370	6.445.000	6.170.000
gecalculeerde risico's	3.006.483	3.006.483	2.939.000	2.913.000
Ratio	174%	123%	219%	212%

Bijlage A: Effecten 3e Turap 2024

Financiële uitkomst verwerking 3e Turap 2024		2024
<i>Bedragen * € 1.000 (V=voordeel, N=nadeel)</i>		
<u>Programma 0 Bestuur en ondersteuning</u>		
0.1	Verhuiskostenvergoeding burgemeester	-85 N
0.4	Medewerker in de WIA (Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen)	0
0.4	RVU uitkering voormalig medewerker	0
0.4	Onderhouds- en servicekosten doorbelasten aan huurder Het Huis van Waalre	0
0.7	Algemene uitkering gemeentefonds	197 V
<u>Programma 1 Veiligheid</u>		
<u>Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat</u>		
2.1	Subsidie impulsregeling klimaatadaptatie centrum Aalst	0
2.1	Krediet Traverse Noord en Heikantstraat	0
2.1	Herstel doseerlicht Burgemeester Mollaan	-10 N
2.1	Gemeentelijk verkeers- en vervoersplan (GVVP)	-15 N
2.1	Personeel derden Reconstructie Bannenberglaan	0
<u>Programma 3 Economie</u>		
<u>Programma 4 Onderwijs</u>		
<u>Programma 5 Sport, cultuur en recreatie</u>		
5.2	Energiecontract Sporthal Hoeveland	0
<u>Programma 6 Sociaal domein</u>		
6.1	Voortzetting Pilot Jongerencentrum	-3 N
6.1	Vaststelling subsidie 2023 Stichting de Pracht	27 V
6.1	Neffe 't veld	-4 N
6.1	Seniorenraad Waalre	4 V
6.2	Tweede begrotingswijziging PlusTeam	-75 N
6.2	Medische adviezen	14 V
6.2	Sociaal raadsliedenwerk	6 V
6.2	Fraudeonderzoeken	12 V
6.3	Opvang Oekraïners	625 V
6.71a	Huishoudelijke hulp	110 V
6.72 t/m 6.74	Jeugdhulp	-1.170 N
6.81	Vrijval restant regionale middelen voor preventie dakloosheid	2 V
<u>Programma 7 Volksgezondheid en milieu</u>		
7.1	SPUK Breed 2023-2026; restant middelen 2023 naar 2024	0
7.4	Indexatie regeling CDOKE	0
<u>Programma 8 Volkshuisvesting RO en SV</u>		
8.1	Subsidie Natuurgebied Klotputten	0
Resultaat 3e Turap 2024		-365 N

Bijlage B: verloop budgettaire ruimte

Hieronder een overzicht van het verloop van de budgettaire ruimte voor 2024.

Financiële uitkomst na verwerking 3e Turap 2024	2024	
<i>Bedragen * € 1.000 (V=voordeel, N=nadeel)</i>		
Saldo begroting:		
Primaire begroting 2024	1	V
4e Turap 2023 (2e wijziging 2024)	-283	N
Onvoorziene lasten structureel 2024 - 2026	100	V
Eenmalig onvoorzien 2024	115	V
Totaal besteedbaar	-67	N
Mutaties ten laste van onvoorzien 2024		
1e turap 2024	-237	N
2e turap 2024	303	V
3e turap 2024	-365	N
Totaal mutaties onvoorzien	-299	N
Resultaat na verwerking 3e turap 2024	-366	N